

Nionde roten, tomt 53

Kvarteret Klädespressaren

Tjugonde roten 1637–57v

Spannmålgatans norra

Elfte roten 1657h–70

sida nära östra vallen

Anders Larsson Ulff stadssoldat

1674–76 M1676 ¼ tomt Gustavi tomtöreslängd 1675–77: ½ tomt

Den 21.1.1678 uppbjöd Lars Andersson murmästare första gången en gård köpt av stadssoldaten Anders Larsson Ulff för 80 rdr gångbart. Stadssoldaten Ulff vittnade tillsammans med *skulten Anders Bengtsson* den 6.5.1689 i ett ärekränkningssmål mellan *hustru Karin Svarvares och Peder Joensson i Bårekulla*.

Gamle ålderstigne Anders Larsson Ulff (Wulff) som i 34 års tid tjänat som soldat begärde hösten 1695 att för sin försörjnings skull mot dubbel accis få bruka slakteri (EIIa:11).

Lars Andersson murmästare

1678–81, Gustavi tomtöreslängd 1678–81, 1/2 tomt.

1692 den 29.2.1692 avvittrades avlidne Lars Anderssons båda söner inför *änkans* Christina Torbjörnsdotter (Langhs) omgifte med murmästaren Erik Gustavsson (se mag. inteckningsprot. 20.7.1705, AIIb:4).

1705, då Erik Gustavsson murmästare i tomtöreslängden angavs vara i hospitalet, berättades yngste sonen *Torbjörn Larsson* vara i konungens tjänst vid ”detta artilleriet”. Han erhöll 50 rdr i arv.

Halva gården, som var graverad och i svagt tillstånd, överlämnades till äldste sonen Anders Larsson mot övertagande av gäld och skuld och mot undantag för modern. Huset, beläget på Spannmålgatan emot vallen med Helge timmermans gård å västra sidan, pantsattes den 20.7.1705 till Gustavi domkyrka.

Den andra halvan av gården sålde Christina (Kerstin) Torbjörnsdotter för 75 d smt till

Skattningslängden 1715 uppför hela tomtvärdet – endast 50 d smt – liksom husvärdet 160 d smt plus 50 d smt lösöre på Anders (Olsson) repslagare.

Torsten slottsmurgesäll under fortifikationen tillskrevs bara lösöre för 10 d smt. Han uppges i upphandlingslängden 1717 ha hustrun Ella Bryngelsdotter och är väl den murgesäll Torsten Salberg, som 1730 säges vara ägare av en fjärdedels tomt. 1717 bodde i gården utom murgesällen Torsten Svensson:

Anders Olsson repslagaregesäll med sin hustru Britta Andersdotter

Stadsbåtsman Olof Pihl med *hustrun Johanna Olofsdotter* (fattiga)

Klädesmakaregesällen Simon Nilsson och hans *hustru Sophia Jeansdotter* (fattiga)

Soldathustrun Rebecka Sorenberg.

Anders Olsson Wallman fortifikationstimmerman (Var han densamme som repslagaregesällen A. O.? Namnet på hustrun gemensamt) hade 1720 övertagit hela gården. Han ägde också 9.54. Enligt bouppteckningen 10.4.1724 efterlämnade han änkan Brita Andersdotter och hus med en halv tomt på Spannmålgatan mellan båtekarlen Anders Andersson i väster och sergeanten Jonas Lundberg i öster (Berg II:11–12, 138).

Tomtöreslängden 1730 anger avsk. fänrik Peter Blidberg som ägare av en fjärdedels tomt. Enligt en uppgift den 8.9.1731 (EIIb:9) hade stadsfiskaren Rasmus Henriksson deponerat bördeskillingen för fänrik Blidbergs försålda gård på Spannmålgatan med 240 d smt. Den 1.6.1733 ägde Rasmus Henriksson en halv gård på Spannmålgatan, som pantsattes till *perukmakaren Johan Sahlberg* för lån av 100 d smt. Denna halva gård ägdes 1735 av borgaren Rasmus Henrikssons änka och 1737 av brandkarlen Olof Flink.

Olof Flink pantsatte gården vid flera tillfällen: 8.4.1736 till perukmakaremäster Johan Sahlberg (lån 100 d smt), den 3. 1743 till *Gouvert Silentz* (100 d smt) och slutligen 30.11.1747 till *fortifikationstimmerman Arvid Jonssons änka Maria Svendsdotter* (lån av lika mycket). Olof Flink, som avled 1760 (bou 17.2.1764) efterlämnade ett litet alldeles nedruttet och odugligt hus på Spannmålgatan med en fjärdedels tomt till gatan mellan avlidne båtredaren Olof Håkanssons gård i väster och handskmakaren Erik (bör vara Henrik”) Ek(e)berg i öster, 425 d smt. Hans *änka* Ingrid Lundberg sålde sin del till sjötullsbesökare Fredrik Wedelin, död i juni 1770. Gården, som ärvdes av Wedelins änka Maria Regard och omyndiga barn, såldes på auktion den 25.2.1773. Å

hustimmerman Olof Möllers vägnar inropades huset av herr Olof Rising för 2 602 d smt. Auktionen ägde rum på beställning av *buteljören Johan Wedelin*.

1737 hade en fjärdedel, som 1730 ägdes av murgesällen Torsten Salberg, övertagits av båtekarlen (båteredaren) Engelbrekt Mårtensson. Engelbrekt Mårtensson och hans hustru Anna Bengtsdotter omtalas den 18.8.1740 i in-teckningshandlingar. De hade drabbats av stor fattigdom bl.a. genom långvariga sjukdomar. Engelbrekt Mårtensson efterlämnade enligt bouppteckningen 27.5.1754 en gammal bakgård på Spannmålgatan bestående av i undervåningen en stuga, ett kök och förstuga samt en brädbod. Ovanpå fanns två nattstugor (150 d smt). Han efterlämnade vidare en *halv hemförrarebåt, Olaus nummer 4*, med skrårättighet, 12000 daler (1200? Berg II:7–8, 321). Förmyndare för Engelbrekt Mårtenssons omyndiga dotter *Maria Engelbrektsdotter* var *tunnbindaren Bengt Smedberg*. Han hävdade i en supplik till magistraten (EIIb:77, 17.7.1754), att den gamla förfallna bakgården måste repareras, om den vidare skulle nyttjas. Bengt Smedberg ville inte behålla bakgården, som var belastad med inkvartering och begärde magistratens tillstånd att sälja den. På tunnbindaren Bengt Smedbergs och båtredaren Olof Håkanssons rekvisition såldes gården på offentlig auktion den 29.7.1754 för 244 d smt till hustimmerman Olof Andersson, troligen densamme som den Olof Möller, som 1773 inropade den andra gårdshalvan.

Om hustimmerman Olof Möller (död 25.6.1784) sägs det i bouppteckningen efter hans första hustru Ingrid Berggren den 5.6.1776, att han ägde hus med 1½ tomt på Spannmålgatan mellan handskmakare Henrik Ekeberg i öster och hökare Anders Lundsten i väster, assurerad i Brand- och Försäkringskassan för 3 600 d smt, värt 5446 daler. Den 15.1.1772 pantsatte Olof Möller sin gård på Spannmålgatan till *snickaren Carsten Didrik Lohman* för en skuld på 427 rdr 24 skill specie.

1785 ägdes gården av Olof Andersson Möllers änka Anna Stålberg och tre omyndiga söner och en dotter. På rekvisition av änkan Anna Möller och barnens förmyndare *glasmästare Olof Bör-*

gesson, snickare Bengt Carlberg och bagaremästare Anders Östergren såldes gården på auktion med 3/8 tomt för 1080 rdr 40 skill specie (6 485 d smt, värderad till 5 500 d smt) till

brandvaktmästaren, rotemästaren Gustav Wetterberg. 1/4 tomt ägdes 1790 av börsvaktmästare Lars Pålsson. Vid branden den 3–4.3.1794 delade dessa båda ägarskapet med en tredje, nämligen börsvaktmästare Pehr Pålsson – de ägde en tredjedel var. 1800–1807 ägde den senare och Lars Pålssons änka Ingeborg hälften var i gården.

Enligt bouppteckningen efter börsvaktmästare Petter Pålsson, död 24.3.1816 (bou 11.8.1817) ägde han 3/4 delar i grundmurade stenhuset nr 53 i nionde roten och hela ödetomten näst intill på Spannmålgatan, 4 000 rdr banco. Hans änka Anna Christina Österberg, död 28.8.1831 (bou 22.3.1832) ägde hälften i det nämnda huset samt 3/8 i tomten.

Senare uppbud av 9.53

21.9.1835

Senare uppbud av 9.53-54

stadsbetj C G Jacobsson	10.8.1840
stadsbetj C G Jacobsson m.fl.	21.6.1841
stadstj Lars Larsson	11.11.1844